

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΙΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

N. ΔΙΚΩΝ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ :

Ὁδὸς Πατηρίων, ἀριθμὸς 3, παρὰ τὸ
τυπογραφεῖον τῆς «Κορίννης»

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ :

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΔΗΣ ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ — ΒΙΡΗΝΑΙΟΣ ΔΕΣΠΙΟΣ — ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ
ΕΜ. ΓΑΛΑΝΗΣ — ΣΠ. ΣΑΚΕΒΑΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ — ΠΑΝ. ΦΕΡΜΠΟΣ — ΧΑΡΑΛ. ΑΝΝΙΝΟΣ
ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ — Ν. Π. ΠΑΡΙΣΗΣ — Α. ΚΑΛΑΙΒΟΚΑΣ — Ι. Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ
ΑΛΕΞ. ΣΚΑΛΙΔΗΣ — Π. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ — ΙΩΑΝ. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ κλ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ :

Ἐν Ἀθῆναις : δρ. δ. ταῖς ἑξαμηνίαις 6, τῷ ἑξωτερικῷ 10
ΦΡΑΝΚΑ προηγουμένα λεπτὰ 20.

Αἰσυνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθῆνας
διὰ γραμματοσκήμου καὶ χαρτονομισμάτων
παντὸς ἔθνους.

Σώσατέ με ! Σώσατέ με ! [Κεφάλαιον II].

Ι ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡΤΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Α'

ΤΑ ΑΤΙΝΙΚΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΓΚΙΖΗ

ἤν Δυτέρην, δεκάτην ὁγδόην Αὐγού-

στου τοῦ 1572, ἦτο μεγάλη ἐορτὴ ἐν
Λούδρω.

Τὰ παράθυρα τῶν συνήθως πενθίμων
ἀρχαίων ἐκείνων ἀνακτόρων ἦσαν κατὰ
φωτὰ. Οἱ συνήθως ἔρμηνοι μετὰ τὴν ἐνά-
την μ. μ. περὶ αὐτὰ δρόμοι ἦσαν πλή-

ρεις περιέργων, καίτοι ἦτο μεσονύκτιον.
Ἄπαν ἐκεῖνο τὸ συνωθούμενον καὶ θο-
ρυβοῦν πλῆθος ὁμοίᾳζε πρὸς κυμαίνου-
σιν θάλασσαν, ἥτις πλημμυροῦσα ἐν ταῖς
ὁδοῖς Fossés-Saint-Germain καὶ As-
truce ἐχύνετο ἄχρι τῶν τειχῶν τοῦ Λού-

θρου ἄφ' ἐνὸς καὶ τῶν ἀπέναντι τούτου θεμελίων τοῦ μεγάρου τῶν Βουρβόνων.

Μεθ' ὅλην τὴν βασιλικὴν ἑορτὴν, ἴσως δὲ καὶ ἕνεκα ταύτης, τὸ πλῆθος ἐφαινετο ἔχον τι τὸ ἀπειλητικόν, ἀγνοοῦν ὅτι ἡ ἑορτὴ αὕτη ἦτο τὸ προανάρχουσμα ἐτέρας, εἰς ἣν μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας καὶ αὐτὸ θὰ προσεκαλεῖτο καὶ θὰ διεσκέδαζεν ἐκθύμως.

Ἡ αὐλὴ ἐώρταζε τοὺς γάμους τῆς ἡγεμονίδος Μαργαρίτας τοῦ Βαλοᾶ, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Ἑρρίκου τοῦ Β' καὶ ἀδελφῆς Καρόλου τοῦ Θ' μετὰ Ἑρρίκου τοῦ Βουρβόνου, βασιλέως τῆς Ναβάρρας. Καὶ πράγματι αὐτὴν ἐκείνην τὴν πρωΐαν ὁ καρδινάλιος τῶν Βουρβόνων εἶχεν εὐλογήσει τὴν ἑνωσίν των κατὰ τὰ εἰθισμένα.

Οἱ γάμοι οὗτοι εἶχον ἐκπλήξει πάντας καὶ ἐνέβαλον εἰς σκέψεις ὅσους ἔδλεπον καθαρώτερον τῶν ἄλλων, μὴ δυναμένους νὰ ἐννοήσωσι τὴν προσέγγισιν ταύτην δύο μερίδων θανασίμως ἀλληλομισουμένων, οἵαι ἦσαν τότε ἡ μερίς τῶν διαμαρτυρομένων καὶ ἡ τῶν καθολικῶν, καὶ ἐρωτῶντας πῶς ὁ πρίγκηψ τοῦ Κονδέ θὰ ἐσυγχώρει εἰς τὸν δοῦκα τοῦ Ἀνζιού, ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως, τὴν δολοφονίαν τοῦ πατρὸς του, καὶ πῶς ὁ νέος δούξ τῆς Γκίζης θὰ ἐσυγχώρει εἰς τὸν ναύαρχον Κολιγνὺ τὸν θάνατον τοῦ ἰδικοῦ του, δολοφονηθέντος ἐν Ὁρλεάνῃ; Δὲν ἤρκουν δὲ ταῦτα. Ἡ Ἰωάννα τῆς Ναβάρρας, ἡ τολμηρὰ σύζυγος τοῦ ἀσθενοῦς τὸν χαρακτήρα Ἀντωνίου τοῦ Βουρβόνου, ἥτις συνώδευσε τὸν υἱὸν τῆς εἰς τοὺς περιμένοντας αὐτὸν βασιλικούς γάμους, εἶχε μόλις πρὸ δύο μηνῶν ἀποθάνει, παραδόξοι δὲ φῆμαι ἐκυκλοφόρουν ἐπὶ τῷ αἰφνιδίῳ τούτῳ θανάτῳ. Πανταχοῦ ἐλέγετο βαιᾶ τῇ φωνῇ, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ γεγωνία, ὅτι φοβερὸν μυστικὸν εἶχεν ἀνακαλυφθῇ ὑπὸ τῆς ἀποθανούσης, καὶ ὅτι ἡ Αἰκατερίνα τῶν Μεδίκων, φοβουμένη τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστικοῦ τούτου, εἶχε δηλητηριάσει αὐτὴν δι' εὐδύμων χειροκτιῶν, κατασκευασθέντων ὑπὸ τινος Ρενέ, Φλωρεντινοῦ, λίαν ἐπιτηδείου περὶ τὰ τοιαῦτα. Τοῦτο δὲ ἐπεβεβαιώθη καὶ ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως ἥτις ἐγένετο εἰς τοὺς δύο ἱατροὺς, εἰς τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ διάσημος Ἀμβρόσιος Παρέ, οἵτινες τῇ αἰτίῃ τοῦ υἱοῦ τῆς ἔμελλον νὰ ποιήσωσι τὴν αὐτοψίαν, ὅπως μὴ προδῶσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐπειδὴ δὲ καὶ διὰ τῆς ὁσμῆς ἐδηλητηριάσθη ἡ Ἰωάννα τῆς Ναβάρρας, μόνος ὁ ἐγκέφαλος, ὅστις εἶχεν ἀποκλεισθῇ τῆς αὐτοψίας, ἠδύνατο νὰ ἀποκαλύψῃ τὰ ἔχρη τοῦ ἐγκλήματος. Καὶ λέγομεν ἐγκλήματος, διότι οὐδεὶς τότε ἀμφέβαλλεν ὅτι ἐγκλήμα ἐξετελέσθη.

Πλὴν τούτων, ὁ βασιλεὺς Κάρολος ἰδίως ἠθέλησε μετὰ προφανοῦς ἐπιμονῆς τοὺς γάμους τούτους, οἵτινες οὐ μόνον ἐπανεφέρον τὴν εἰρήνην ἐν τῷ Κράτει του, ἀλλὰ προσεῖλκυον καὶ εἰς Παρισίους τοὺς ἀρχηγούς τῶν ἐν Γαλλίᾳ Οὐγονόττων. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκ τῶν μελλονύμφων, ὁ μὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν τῶν διαμαρτυρομένων ἐκκλησίαν, ἡ δὲ εἰς τὴν τῶν καθολικῶν, ὑπεχρεώθησαν νὰ ζητήσωσι τὴν περὶ τούτου ἄδειαν

παρὰ τοῦ Πάπα Γρηγορίου τοῦ ΙΓ'. Ἡ ἄδεια ἐβράδυνε, καὶ ἡ βραδυτὴς αὕτη ἀνησύχει μεγάλως τὴν βασιλίσσαν τῆς Ναβάρρας, ἥτις μάλιστα καὶ ἡμέραν τινα ἐξέφρασε πρὸς Κάρολον τὸν Θ' τοὺς φόβους τῆς μήπως καὶ ἡ ποθητὴ ἄδεια δὲν ἤθελε δοθῇ, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὕτη.

— Μὴ φροντίζης περὶ τούτου, ἀγαθὴ μου θεῖα. Σὲ ἐκτιμῶ περισσώτερον ἢ τὸν Πάπαν, καὶ ἀγαπῶ τὴν ἀδελφὴν μου περισσώτερον ἢ ὅσον φοβοῦμαι ἐκεῖνον. Ναι μὲν δὲν εἰμαι Οὐγονόττος, ἀλλὰ δὲν εἰμαι καὶ βλάξ. Ἄν δὲ ὁ κύρ Πάπας ἐξαιολογήσῃ ἀκόμη πολὺ νὰ μὰς κάμνῃ τὸν κουφόν, λαμβάνω ἐγὼ ἀπὸ τὴν χεῖρα τὴν Μαργῶ καὶ τὴν νυμφεύω μὲ τὸν υἱόν σου.

Οἱ λόγοι οὗτοι διαδοθέντες ἐν τῇ πόλει, ἐχαροποίησαν μὲν τοὺς Οὐγονόττους, ἀλλ' ἐνέβαλον εἰς σκέψεις τοὺς καθολικούς, ὑποπεύοντες ὅτι ὁ βασιλεὺς ἡ ἐπρόδιδεν αὐτούς, ἡ ἔπαιζε κωμῳδίαν, ἥς ἡ λύσις θὰ ἐπὶ ἤρχετο ἡμέραν τινα ἀπροσδόκητος.

Ἰδίως ἀνεξήγητος ἐφαίνετο ἡ τοῦ βασιλέως Καρόλου διαγωγή πρὸς τὸν ναύαρχον Κολιγνὺ, ὅστις ἐπὶ πάντε ἡ εἰς ἔτη εἶχε πολεμήσει κατ' αὐτοῦ ἀμειλίχτως, ἀφοῦ εἶχεν ἐπικηρύξει τὴν κεφαλὴν του ἀντὶ ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων σκούδων. Κάρολος ὁ Θ' ὤμνυε τότε εἰς τὸ ὄνομα του, ἀποκαλῶν αὐτὸν πατέρα του καὶ διακηρύττων ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι εἰς αὐτὸν καὶ μόνον θὰ ἀνέθετε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ πολέμου. Τούτων ἕνεκα, καὶ αὕτη ἡ Αἰκατερίνα τῶν Μεδίκων, ἥτις ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐκάνονιζε τὰς πράξεις, τὰς θελήσεις, καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς ἐπιθυμίας τοῦ νεαροῦ βασιλέως, ἤρξατο ἀνησυχοῦσα, καὶ οὐχὶ ἄνευ λόγου, διότι ἐν τινι στιγμῇ διαχύσεως Κάρολος ὁ Θ', προκειμένου περὶ τοῦ ἐν Φλάνδραις πολέμου, εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν ναύαρχον.

— Πάτερ μου, ὑπάρχει ἀκόμη τι ἀπὸ τοῦ ὁποίου δέον νὰ φυλαχθῶμεν. Ἡ βασιλίσσα, ἥτις θέλει νὰ χῶγῃ τὴν μύτην τῆς παντοῦ, ὡς δὲν ἀγνοεῖς, δὲν γνωρίζει τίποτε διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην. Ἄς τὴν κρατήσωμεν λοιπὸν ἀπὸ αὐτὴν μυστικὴν, διότι θὰ μὰς τὰ χαλάσῃ κατὰ τὸ σύστημά της.

Ὁ Κολιγνὺ ἦτο καὶ συνετὸς καὶ πεπειραμένος, καὶ ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ τηρήσῃ μυστικὴν τὴν τοιαύτην ἐμπιστευτικὴν συνδιάλεξιν. Καίτοι δὲ εἶχεν ἀφικθῇ εἰς Παρισίους πλήρεις ὑπονοιῶν, διότι καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεχώρει ἐκ τοῦ Chatillon χωρὶς τῆς βίβητος εἰς τοὺς πόδας του ἀνέκραξε· «ὦ αὐθέντα μου, καλέ μου αὐθέντα, μὴ πηγαίνης εἰς Παρισίους, διότι ἂν ὑπάγῃς θὰ ἀποθάνῃς ἐκεῖ, καὶ σὺ καὶ ὅλοι ὅσοι ὑπάγουν μαζὶ σου». Ἄλλ' αἱ τοιαῦται ὑπόνοιαι εἶχον βαθμηδὸν ἐκλίπει, αὐτὸ δὲ τοῦτο συνέβη καὶ εἰς Τελιγνὺ τὸν γαμβρόν του, πρὸς ὃν ὁ βασιλεὺς ἐδείκνυε μεγίστην φιλίαν, καλῶν αὐτὸν ἀδελφόν του, ὡς ἐκάλει πατέρα του τὸν ναύαρχον, καὶ λαλῶν πρὸς αὐτὸν ἐνικῶς, ὡς ἔπραττε πρὸς τοὺς καλλίστους τῶν φίλων του.

Οἱ Οὐγονόττοι, πλὴν ὀλίγων δυστρόπων

καὶ δυσπίστων, ἦσαν ἐντελῶς ἡσυχοὶ θάνατος τῆς βασιλίσσης τῆς Ναβάρρας θεωρήθη ὡς προσελθὼν ἐκ πλευρίτιδος, αἱ εὐρεῖται αἰθουσαι τοῦ Λούβρου ἐπληρωθῇ ἐκ τῶν ἀγαθῶν τούτων διατυρομένων, εἰς οὓς οἱ γάμοι τοῦ νεοαὐτῶν ἡγεμόνος Ἑρρίκου ἐπισχυοῦν προσδόκητον εὐτυχίαν. Ὁ ναύαρχος Κολιγνὺ, ὁ Λαροσφουκῶλ, ὁ εἰς τοῦ κίππος τοῦ Κονδέ, καὶ ἐπὶ τέλους πάντες οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κόμματος ἐθριμύθειον βλέποντες ἰσχυροτάτους ἐν τῷ Λούβρῳ καὶ ἀρίστης τυγχάνοντας ὑποδοχῆς ἐν Παρισίοις αὐτοὺς ἐκείνους οὓς πρότριων μηνῶν ὁ βασιλεὺς Κάρολος καὶ ἡ βασιλίσσα Αἰκατερίνα ἐζήτησαν νὰ ἀπαγγιγῶσιν ὑψηλότερον ἢ αὐτοὺς τοὺς ληστές. Μόνον τὸν στρατάρχην τοῦ Μονμορανσύ θὰ ἐζήτησε τις ματαίως ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν του. Ἄλλ' αὐτὸν οὐδεμίαν ὑπόσχεσιν ἔσχευσε νὰ πείσῃ, οὐδὲν φαινόμενον κατ' ὀρθῶς νὰ ἀπατήσῃ, ὅθεν ἀποχωρήσας ἔμενεν ἐν τῷ τῆς Νήσου Ἀδάμ φρουρίῳ του, φέρων εἰς δικαιολογίαν τὴν λύπην ἣν ἠσθάνετο ἔτι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τοῦ κοντοσταύλου Ἄννα Μονμορανσύ, φανευθέντος διὰ πιστολίου ὑπὸ τοῦ Ροβέρτου Στουάρτου ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀγίου Διονυσίου. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ὁ θάνατος οὗτος εἶχε συμβῇ πρὸ τριῶν ἐτῶν καὶ ἡ εὐαισθησία δὲν ἦτο τότε ἀετὴ τοῦ συρμοῦ, δὲν ἐπίστευον περὶ τῆς πρὸν τοῦ δέοντος παρατεινουμένης ἐκείνης ὑπῆς ἡ ὅ,τι ἕκαστος ἐνόμιζε λογικώτερον.

Ἄλλως τε, πάντες ἀπέδιδον αἰκονεῖς τὸν στρατάρχην Μονμορανσύ. Ὁ βασιλεὺς, ἡ βασιλίσσα, ὁ δούξ τοῦ Ἀνιού καὶ ὁ δούξ τοῦ Ἀλανσῶν, ἐφέροντο ἄριστα πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ ἑορτῇ προσεκλημένους.

Ὁ δούξ τοῦ Ἀνζιού ἐδέχετο καὶ παρ' αὐτῶν ἔτι τῶν Οὐγονόττων δεδαικιογνημένα ἄλλως τε συγχαρητήρια διὰ τὰς δύο μάχας, ἃς ἐκέρδησεν ἐν Ζαρκὰ καὶ Μογκοντούρ, πρὶν ἢ φθάσῃ τὸ δέκτον ὄγδον αὐτοῦ ἔτος, πρωιμότερος ἀνδραγαθίας κατὰ τοῦτο καὶ αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου, πρὸς ὃς παρέβαλλον αὐτόν, ἀνακηρύττοντες, ννοεῖται καλῶς, ἀνώτερον τοῦ νικητοῦ τῷ Ἰσοῦ καὶ τοῦ τῶν Φαρσάλων. Ὁ δούξ τῷ Ἀλανσῶν ἔβλεπε πάντα ταῦτα μειδιῶν τῷ ψευδὲς αὐτοῦ μειδίαμα. Ἡ βασιλίσσα Αἰκατερίνα ἠκτινοδύλει ἐκ χαρᾶς καὶ πυνέχαιρε θελκτικώτατα τὸν πρίγκηπα Ἑρρίκον τοῦ Κονδέ ἐπὶ τοῖς πρὸ μικροῦ ἡλεσθεῖσι γάμοις του μετὰ τῆς δεσποινίδος Μαρίας Κλαίβης. Ἐπὶ τέλους καὶ αὐτοὶ οἱ Γκίζαι ἐμειδίον πρὸς τοὺς φοβεροὺς ἐχθροὺς τῆς οἰκογενείας των καὶ ὁ δούξ τῆς Μογνῶν συνδιελέγετο μετὰ τοῦ κρίου Ταβάννη καὶ τοῦ ναυάρχου περὶ τῷ προσεχούς πολέμου, ὃν προετίθεντο νὰ κατὰ τοῦ Φιλίππου τοῦ Β'. 120.

Ἐν μέσῳ τῶν ὁμίλων ἐκείνῳ περὶ χετο μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένῳ καὶ τὸ οὖς προσεκτικὸν πρὸς πᾶσαν λίαν, δεκαενναέτης νέος τὸ βλέμα

ραστικόν, τὴν κόμην μέλαιναν καὶ ὡς κεκοιμήνην, τὰς ὀφρὺς δασειάς, ῥίνα κυρτὴν ὡς ῥάμφος ἀετοῦ, τὸ δάμα σαρκαστικόν, τὸν τε μύστακα τὴν γενειάδα μόλις φόμενα. Ὁ νέος οὗτος, ὅστις δὲν εἶχε διακριθῆ ἔτι ἢ ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Arnay-le-Duc, ἐνθα εἶχεν ἀγωνισθῆ ἀνδρείως, καὶ ὧ πάντες συνέχαιρον, το ὁ προσφιλες τοῦ Κολιγνὺ μαθητῆς, ὁ ὡς τῆς ἡμέρας. Τρεῖς μῆνας πρὶν, ἦτοι καθ' ἣν ἐποχὴν ἔζη ἡ μήτηρ του ἔτι, ἐκάλουν αὐτὸν πρίγκιπα τοῦ Βεάρν, ἀλλ' ἡδὴ ὠνομάζετο βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας, περιμένων ὅπως ὀνομασθῇ καὶ Ἑρρίκος Δ'.

Πένθιμον νέφος ἐσκίαζεν ἐκ διαλειμμάτων τὸ μέτωπόν του. Ἀνεμιμνήσκετο ἀναμφιβόλως ὅτι μόλις εἶχον παρέλθει δύο μῆνες ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς του, καὶ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὑπόπτειν ὅτι αὐτὴ ἀπέθανε δηλητηριασθεῖσα. Ἀλλὰ τὸ νέφος ἦτο στιγμιαίον καὶ ἐξηφανίζετο ὡς κυμαίνουμένη σκιά, διότι οἱ πρὸς αὐτὸν λαλοῦντες, οἱ αὐτῷ συγχαίροντες, οἱ πρὸς αὐτὸν πλησιάζοντες ἦσαν αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ δολοφονήσαντες τὴν πλήρη θάρρους ἐκείνην γυναῖκα, ἣτις ἐκαλεῖτο Ἰωάννα Δαλβρέτ.

Εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας ἀπόστασιν, σκυθρωπὺς ὅσον ἐκεῖνος ὑπεκρίνετο τὸν φαιδρὸν καὶ διστακτικόν, ὁ νεαρὸς δούξ Γκίζης συνδιελέγετο μετὰ τοῦ Τελιγνὺ. Εὐτυχέστερος ἢ ὁ Βεάρνός, καίτοι εἰκοσάετης, εἶχε φθάσει σχεδὸν τὴν φήμην τοῦ πατρὸς του, τοῦ μεγάλου Φραγκίσκου Γκίζη. Ἦτο νέος κομφότατος, ὑψηλός, ἀλαζών καὶ πεπεισμένος διὰ τῆς φυσικῆς ἐκείνης μεγαλοπρεπειας, ἣτις ἐδικαιολογεῖ τοὺς κατὰ τὴν διάδοσιν του λέγοντας ὅτι οἱ λοιποὶ πρίγκιπες ἀπέναντί του ἐράινοντο λαός. Καίτοι νέος, ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν καθολικῶν ὁ ἀρχηγὸς τῶν, ὡς ὁ νέος Ἑρρίκος τῆς Ναβάρρας, οὗτινος τὴν εἰκόνα ἐσκιαγραφῆσamen ἀνωτέρω, ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τῶν Οὐγονόττων. Ἐφερε κατ' ἀρχὰς τὸν τίτλον τοῦ πρίγκιπος Ζουαμβίλ καὶ ἐπολέμησε τὸ πρῶτον ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ὀρλεάνης, ὑπὸ τὸν πατέρα του, ἀποθανόντα ἐν ταῖς ἀγκάλαις του, ἀφοῦ ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸν ναύαρχον Κολιγνὺ ὡς δολοφόνον του. Τότε ὁ νέος δούξ, ὡς ὁ Ἀνρίκος, ὥμοσεν ἐπισήμως ἵνα ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του κατὰ τὸν ναύαρχον καὶ τῶν οἰκείων του, καὶ καταδιώξῃ ἀμειλίκτως καὶ ἄχρις ἐξδωτόσεως πάντας τοὺς ὁμοθρήσκους του, ὑποσχεθεὶς εἰς τὸν Θεὸν ἵνα γένῃ ὁ ἐξολοθρευτὴς αὐτοῦ ἄγγελος ἐπὶ τῆς γῆς, ἄχρις οὗ ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτῆς εἰς καὶ μόνος αἰρετικός. Ὡς ἐκ τούτου καὶ μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως ἐβλεπον αὐτόν, τὸν τόσῳ σταθερὸν συνήθως εἰς τὸν λόγον του, τείνοντα τὴν χεῖρα πρὸς ἐκείνους, οὓς εἶχεν ὁμόσει νὰ θεωρῇ ὡς αἰωνίους αὐτοῦ ἐχθρούς, καὶ συνδιαλεγόμενον οἰκείως αὐτοῦ γαμβροῦ ἐκείνου, οὗτινος τὸν θάνατον εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν θνήσκοντα πατέρα του.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὰ πάντα ἐξέπλησσαν.

Καὶ πράγματι, ἂν ἐν τῇ ἑορτῇ ἐκείνῃ παρευρίσκετό τις, λαβὼν παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸ εἰς τοῦτον δυστυχῶς ἀνῆκον προνόμιον τοῦ ν' ἀναγινώσκῃ εἰς τὸ μέλλον, θὰ ἐβλεπε βεβαίως τὸ περιεργότερον θέαμα, ὅπερ παρέχουσι τὰ χρονικά τῆς ἀλγερινῆς ἀνθρωπίνης κωμωδίας.

Ἀλλ' ὁ παρατηρητὴς οὗτος, ἂν μὴ παρευρίσκετο ἐν ταῖς ἐσωτερικαῖς τοῦ Λούβρου στοαῖς, ἦτο ἐν τῇ ὁδῷ βλέπων διὰ φλογερῶν ὁμμάτων καὶ γογγύζων ἀπειλητικῶς. Ὁ παρατηρητὴς οὗτος ἦτο ὁ λαός, ὅστις χάρις εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ μίσους ἀκονισθὲν αὐτοῦ ἐνστικτον, ἠκολούθει μακρόθεν τὰς σκιὰς τῶν ἀμειλίκτων ἐχθρῶν του καὶ ἐξεδήλου τὰς ἐντυπώσεις του τόσῳ καθαρῶς, ὡς θὰ ἔπραττεν ὁ περιεργὸς ἐνῶπιον παραθύρων αἰθούσης χοροῦ ἐρημητικῶς κεκλεισμένης. Ἡ μουσικὴ μεθύει τὸν χορευτὴν καὶ ρυθμίζει τὰ βήματά του, ἐνῶ ὁ περιεργὸς βλέπει μόνον τὰς κινήσεις καὶ γελᾷ δι' αὐτάς, ὡς θεωρεῖ γελοίας καὶ ἄνευ λόγου, διότι δὲν ἀκούει τὴν μουσικὴν. Ἡμεθύουσα τοὺς Οὐγονόττους μουσικὴ ἦτο ἡ ἐνδόμυχος τῆς ὑπερηφανεῖας τῶν φωνῶν.

Αἱ δὲ εἰς τῶν Παρισινῶν τὰ ὄμματα ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἀντανακλῶμεναι λαμψεῖς, ἦσαν αἱ ἀστραπαὶ τοῦ μίσους τῶν, αἱ φωτίζουσαι τὸ μέλλον.

Τὴν νεαρὴν νύμφην εἰσήγαγεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ χοροῦ ἡ καλλίστη τῶν φίλων τῆς, ἡ ὥραια δούκισσα τοῦ Νεβέρ, ὁ δὲ ἀδελφὸς τῆς παρουσίασεν αὐτὴν εἰς τοὺς κυριωτέρους τῶν προσκεκλημένων.

Αὕτη ἦτο ὁ μαργαρίτης τῆς Γαλλίας, ἡ Μαργαρίτα τοῦ Βαλοῦ, ἢ Κάρλος ὁ Θ' ἀπεκάλει πάντοτε: ἡ ἀδελφὴ μου Μαργώ.

Ἡ Μαργαρίτα ἦτο μόλις εἰκοσάετης, καὶ οἱ ποιηταὶ παρέβαλλον αὐτὴν πρὸς τὴν Ἡὼ ἢ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην. Καὶ πράγματι, ἡ ὥραιότης αὐτῆς δὲν εἶχεν ἐφάμιλλον ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, τῇ ἄλλως τε πλήρῃ καλλονῶν. Εἶχε τὴν κόμην μέλαιναν, τὸ δέμα λευκόν, τὸ βλέμμα ἡδυπαθές, τὰς βλεφαρίδας μακράς, τὰ χεῖλη λεπτὰ καὶ ἐρυθρά, τὸν λαιμὸν κομφότατον, τὸ ἀνάστημα εὐμηκές καὶ ῥαδινόν, καὶ πόδας παιδός. Οἱ Γάλλοι ὑπερήφανοι διὰ τὸ ἄνθος αὐτὸ ἔλεγον: «Ὁ ἰδὼν τὴν αὐλὴν καὶ μὴ ἰδὼν τὴν Μαργαρίταν, οὔτε τὴν Γαλλίαν εἶδεν, οὔτε τὴν αὐλὴν».

Κάρλος ὁ Θ' ἀπαντῶν εἰς τὰς προσφωνήσεις τῶν Οὐγονόττων, ἔλεγε μειδιῶν πονηρῶς:

— Δίδων τὴν ἀδελφὴν μου Μαργώ εἰς τὸν Ἑρρίκον τῆς Ναβάρρας, δίδω αὐτὴν εἰς πάντας τοὺς διακαρτυρούμενους τοῦ Κράτους.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους, οἱ μὲν καθυσχύζον, οἱ δὲ ἐμειδιῶν, διότι οἱ λόγοι ἦσαν διφορούμενοι, δυνάμενοι νὰ ἐρμηνευθῶσι καὶ ὡς ὑβριστικοὶ διὰ τὴν νύμφην, τὸν γαμβρὸν καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν λέγοντα, ὡς ὑπομιμνήσκοντες ὑπόκωφά τινα σκάνδαλα, δι' ὧν τὰ χρονικά τῆς αὐλῆς ἐρρύπνινον τὴν νυμφικὴν ἐσθῆτα τῆς Μαργαρίτας τοῦ Βαλοῦ.

Ὁ Γκίζης ἐξηκολούθει συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ Τελιγνὺ, ἀλλὰ δὲν προσεῖχεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν συνομιλίαν. Ἐβλεπεν ἐνίοτε τὴν νεαρὰν βασιλισσάν τῆς Ναβάρρας, ἥς, ἂν τὰ βλέμματά των συνητῶντο, νέφος ἐκάλυπτε τὸ θελκτικὸν πρόσωπον, πρὸς τὸ ὅποιον οἱ ἀδάμαντες ἐσχηματίζον ὑποτρέμουσαν αἴγλην, καὶ ἀόριστόν τι σχέδιον διεφαίνετο ἐν τῇ ἀνησυχῇ καὶ τεταραγμένῃ στάσει τῆς.

Τὴν ἀνησυχίαν τῆς ταύτην παρετήρησεν ἡ πρωτότοκος ἀδελφὴ τῆς Κλαυδία, δούκισσα τῆς Λορραίνης, καὶ ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτήν, ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ βασιλομήτωρ, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ νεαροῦ πρίγκιπος Κονδέ, πλησιάσασα ἐματῶσε τὴν πρόθεσιν τῆς δουκίσσης.

Ὁ Γκίζης ἐπλησίασε τότε εἰς τὴν δέσποιναν τοῦ Νεβέρ, τὴν νύμφην του, ἡ ὁποία ἴστατο παρὰ τῇ Μαργαρίτᾳ, ἣτις αἰσθανθεῖσα αὐτὸν πλησίον τῆς ἐστράφη προσποιουμένη ἀπάθειαν. Ὁ δούξ ὑπέκλινεν εὐσεβάστως ψιθυρίζας:

— Ipse attuli.

ἦτοι:

— "Efferor αὐτό.

Ἡ Μαργαρίτα ἀπέδωκε τὴν υπόκλισιν ψιθυρίζασα:

— Noctu pro more.

ἦτοι:

— Ταύτην τὴν νύμφα, ὡς συνήθως.

Τοὺς λόγους τούτους ἤκουσε μόνος ἐκεῖνος πρὸς ὃν ἀπηυθύνοντο. Μεθ' ὃ ἀπεχωρίσθησαν, ἡ Μαργαρίτα μᾶλλον ῥεμβώδης καὶ ὁ Γκίζης μᾶλλον φαιδρὸς ἢ πρὶν. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας οὐδὲν τούτων εἶδε, διότι ἐβλεπεν ἀποκλειστικῶς εἰς ἓν μόνον μέρος, ὅπου ἐν μέσῳ πολυκρίθμου ὁμίλου ἴστατο ἡ ὥραια δέσποινα τῆς Σώθης.

Ἡ Κερλόττα τοῦ Βὼν-Σαμπλασαί, ἐγγονὴ τοῦ δυστυχοῦς Σαμπλασαί, ἀδίκως καταδικασθέντος εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον, καὶ σύζυγος τοῦ Σίμωνος Δεφίξ, βαρόνου τῆς Σώθης, ἦτο μία τῶν κυριῶν τῆς τιμῆς τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων καὶ ἡ φοβερότερα τῶν συμμάχων τῆς βασιλείας ταύτης, ἣτις ἐπότιζε τοὺς ἐχθροὺς τῆς τὸ φίλτρον τοῦ ἔρωτος, ὅταν δὲν ἡδύνατο νὰ ποτίσῃ αὐτοὺς τὸ φλωρεντινὸν δηλητήριον. Μικρόσωμος, ξανθή, ὅτε μὲν φαιδρὰ καὶ ζωηρά, ὅτε δὲ νωχελὴς καὶ μελαγχολικὴ, πάντοτε ἑτοιμὸς διὰ τὸν ἔρωτα ἢ τὴν ῥαδιουργίαν, ἥτινα ἀπὸ πεντηκονταετίας ἀπασχόλουν κυρίως τὴν γαλλικὴν αὐλὴν, ἡ δέσποινα τῆς Σώθης εἶχεν ἀπὸ τινων μηνῶν καταγοητεύσει τὸν βασιλέα τῆς Ναβάρρας, πρωτόπειρον τότε ἐν τῷ ἔρωτι, ὡς καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ. Ὅ,τι δὲ ἐξέπλησσε πάντας ἦτο ἡ διαγωγή τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, ἣτις καίτοι ἐπέδωκε τὴν ἑνωσιν τῆς θυγατρὸς τῆς μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας, ἐπροστάτευε σχεδὸν δημοσίᾳ τοὺς ἔρωτας τούτου μετὰ τῆς δεσποίνης τῆς Σώθης.